

Rettevejledning til opgave 1

Spørgsmål

1. Var det korrekt, at Retten i Randers henviste sagen til Retten i Aalborg?

Det følger af retsplejelovens § 248, stk. 2, at retten skal henvise en sag til rette domstol, såfremt retten ikke har stedlig kompetence til at behandle sagen. Det skal derfor undersøges, om Retten i Randers har kompetence til at behandle sagen mod Bendt Bendtsen.

Som udgangspunkt skal sagen anlægges ved sagsøgtets hjemting, jf. retsplejelovens § 235. Bendt Bendtsen har bopæl i Aalborg. Sagen kan dog anlægges ved Retten i Randers, hvis en af de supplerende værnetingsregler tillægger retten kompetence.

Da der er tale om et krav, der hidrører fra et kontraktforhold, kan retsplejelovens § 242 være relevant at overveje. Imidlertid er Andy Andersens krav et pengekrav, og opfyldelsesværnetingsbestemmelse kan derfor ikke anvendes, jf. retsplejelovens § 242, stk. 2.

Bendt Bendtsen har gods i Randers i form af den indleverede Ford Mustang. Retsplejelovens § 246, stk. 3, kan dog ikke anvendes overfor sagsøgte med dansk hjemting. Der er derfor heller ikke hjemmel til at anlægge sagen ved Retten i Randers med henvisning til denne bestemmelse.

Sagens oplysninger giver ikke anledning til at drøfte de øvrige kompetenceregler i retsplejeloven, og det må derfor konkluderes, at Retten i Randers ikke var kompetent til at behandle sagen. Det var derfor korrekt, at retten henviste sagen til Retten i Aalborg.

(DCR, s.208, 212-213, 244 og 263)

2. Var det korrekt, at Retten i Aalborg den 4. april 2018 udsatte fristen for at afgive svarskrift i stedet for at afsige udeblivelsesdom?

Spørgsmålet vedrører dels, hvornår et procesdokument er fremsat rettidigt, dels muligheden for at forlænge fristen. Dette er reguleret i retsplejelovens § 351.

Det fremgår af § 351, stk. 1, at retten kan forlænge fristen efter anmodning. Det fremgår af retspraksis, at en anmodning om udsættelse efter § 351, stk. 1, skal være indleveret til retten inden fristens udløb, jf. U1998.1001/1Ø og U2009.1651V, hvorimod det ikke er afgørende, om retten har taget stilling til anmodningen inden udløbet af fristen.

I sagen fremgår det, at fristen for svarskrift er den 3. april 2018. Anmodningen om udsættelse skal være indleveret på sagsportalen senest den 3. april 2018 kl. 23.59, jf. retsplejelovens § 148 a. Det fremgår af opgaven, at Christian Christiansen uploader anmodningen inden midnat, og derfor er anmodningen indleveret rettidigt, jf. retsplejelovens § 351, stk. 1.

Fristforlængelse *kan* gives af retten, og det fremgår ikke af bestemmelsen, at der skal foreligge særlige forhold for at give denne forlængelse. Det er derfor rettens skøn, om fristforlængelsen skal accepteres. Det var derfor korrekt, at retten ikke afsagde udeblivelsesdom.

(DCR, s. 316, 344 og 390)

3. Var det korrekt, at Retten i Aalborg den 8. maj 2018 ikke afsagde udeblivelsesdom over Bendt Bendtsen?

Spørgsmålet vedrører igen fristen for at indlevere svarskrift, jf. retsplejelovens § 351. Det fremgår af retsplejelovens § 148a, stk. 1, at svarskriftet skal indleveres på sagsportalen senest ved udløbet af det døgn, hvor fristen er fastsat til. I sagen skulle svarskriftet altså uploades senest den 2. maj 2018 kl. 23.59.

Da der først uploades et svarskrift den 4. maj 2018, er fristen for at indlevere svarskrift derfor overskredet, og retten kan afsige udeblivelsesdom, såfremt betingelserne i retsplejelovens § 352 er opfyldt.

Heraf fremgår, at der skal afsiges udeblivelsesdom, medmindre sagsøgerens påstand er uklar, eller sagsfremstillingen i stævningen i væsentlige henseender er urigtig. Der er ingen oplysninger i sagen, der tyder på, at disse undtagelsesmuligheder kan anvendes, og retten burde derfor have afsagt udeblivelsesdom i stedet for at acceptere en fristforlængelse. Muligheden for afhjælpning, jf. retsplejelovens § 352, stk. 2, kan ikke anvendes i tilfældet her.

Det må dog overvejes, om der foreligger undskyldelige omstændigheder, der kan medføre, at fristoverskridelsen ikke skal have udeblivelsesvirkning, jf. en analogi af retsplejelovens § 360, stk. 7 – der efter retsplejelovens § 352 ikke finder direkte anvendelse.

Fristoverskridelsen er oprindeligt begrundet i en systemfejl, der vedrører rettens it-system, men Christian Christiansen glemmer at uploade svarskriftet, da han reelt havde mulighed herfor, og derfor er der ikke tale om en undskyldelig omstændighed. Det var derfor ikke korrekt, at retten ikke afsagde udeblivelsesdom.

Det kan diskuteres, om det forhold, at fristoverskridelsen er minimal (2 dage), bør medføre, at der alligevel ikke afsiges udeblivelsesdom. Forarbejderne anfører blot, at samtlige fristoverskridelser medfører, at sagsøgte betragtes som udebleven. Argumenteres der herfor, bør der henvises til en analogi af retsplejelovens § 360, stk. 7, der ifølge forarbejderne kan begrunde, at der ikke tillægges udeblivelsesvirkning, såfremt der er få dages forsinkelse, og såfremt det må antages, at den udeblevne vil begære sagen genoptaget.

4. Kan Retten i Aalborg behandle det nye krav på 57.000 kr. mod Bendt Bendtsen?

Da sagens forberedelse endnu ikke er afsluttet, er Andy Andersens adgang til at fremsætte det nye krav ikke prækluderet, jf. retsplejelovens § 358, stk. 1. Om Andy Andersen kan inddrage et nyt krav i sagen er derfor et spørgsmål om, hvorvidt betingelserne for efterfølgende objektiv kumulation, der er reguleret i retsplejelovens § 249, stk. 4, jf. § 249, stk. 1, er opfyldt.

Det kræves herefter, at der er værneting for samtlige krav i sagen, jf. retsplejelovens § 249, stk. 1, nr. 1. På tidspunktet for sagens anlæg er der utvivlsomt værneting i Danmark, men dette er ikke tilfældet på tidspunktet, hvor det nye krav fremsættes, jf. straks nedenfor. Det er derfor afgørende, om værneting skal vurderes på tidspunktet for sagens anlæg eller på tidspunktet for fremsættelsen af det nye krav.

Udgangspunktet er, at værneting vurderes på anlæggelsestidspunktet, men anmodningen om objektiv kumulation for et krav, der har karakter af et nyt krav, som kunne være anlagt i en ny retssag, må sidestilles med, at dette krav anlægges på det tidspunkt, hvor det gøres gældende. Om betingelsen i

retsplejelovens § 249, stk. 1, nr. 1, er opfyldt, må derfor vurderes på dette tidspunkt. Det afgørende er, at de studerende ser denne problemstilling, og ikke hvad de når frem til.

På tidspunktet, hvor kravet fremsættes, har Bendt Bendtsen ikke hjemting i Danmark længere, da han er flyttet, og dette ikke er midlertidigt. Der er heller ikke værning i Danmark efter retsplejelovens § 237, da det i sagen oplyses, at virksomheden er overdraget, og Bendt Bendtsen derfor ikke længere udøver virksomhed i Danmark, jf. U1982.266/1 modsætningsvist.

Der kan derfor ikke ske objektiv kumulation, og Retten i Aalborg kan derfor ikke behandle det nye krav mod Bendt Bendtsen.

Rettevejledning til opgave 2

Spørgsmål

1. Var det korrekt, at retten ikke henviste sagen mod Spice A/S og Frokost A/S

Da Frokost A/S og Spice A/S alene har fælles køkken, men i øvrigt holdes adskilt, skal de behandles hver for sig i besvarelsen.

Der er i aftalen med Frokost A/S indgået en aftale om værneting, der omfatter kravet i sagen mod Frokost A/S.

Der er derimod ikke indgået en skriftlig aftale mellem Nielsen A/S og Spice A/S. Der er en vis sammenhæng med aftalen mellem Nielsen A/S og Frokost A/S, men aftalen om værneting er efter ordlyden begrænset til tvister efter "denne kontrakt". Der er således ikke grundlag for at lade denne bestemmelse "fange" den anden aftale.

Der er indleveret en samlet stævning mod bl.a. Frokost A/S og Spice A/S, og det skal derfor diskuteres, om betingelserne for kumulation er opfyldt. Nielsen A/S retter både kravet i forbindelse med frokostordningen og jubilæet mod begge sagsøgte. Der er således tale om både objektiv kumulation efter retsplejelovens § 249, stk. 1, og subjektiv kumulation efter retsplejelovens § 250, stk. 1, men det er tilstrækkeligt, at de studerende behandler betingelserne for subjektiv kumulation. Da der er værneting for et af kravene ved Københavns byret, og da de øvrige betingelser er opfyldt, skal sagerne mod Frokost A/S og Spice A/S således ikke henvises, såfremt sagerne kumuleres.

2. Var det korrekt, at retten ikke afviste sagen mod Hansen?

En indsigelse om voldgift skal efter retsplejelovens § 351, stk. 4, fremsættes i svarskriftet, jf. Den civile retspleje, s. 373 ff. Hansen påstår alene frifindelse i svarskriftet, men fremsætter påstanden om afvisning under det forberedende møde. Retten skal således bedømme, om den efter retsplejelovens § 358, stk. 2, jf. § 358, stk. 6 – idet modparten ikke har givet samtykke – skal tillade, at Hansen fremsætter påstanden om afvisning. De studerende skal forholde sig til kriterierne i bestemmelsen, og diskussionen – ikke resultatet – er i så fald afgørende.

Der er under alle omstændigheder ikke grundlag for at afvise sagen, idet der er tale om et erstatningskrav uden for kontrakt, der ikke har nogen sammenhæng med det tidligere samarbejde mellem parterne.

3. Hvilke momenter bør retten have inddraget i overvejelserne om udsættelsen af sagen mod Hansen?

Retten kan udsætte sagen efter retsplejelovens § 345, såfremt den finder det påkrævet.

Hansen har gjort gældende, at det er i strid med forbuddet mod selvinkriminering i menneskerettighedskonventionens art. 6, såfremt han pålægges at afgive forklaring under sagen. Selv om en part i sagen har pligt til at afgive forklaring, jf. retsplejelovens § 302, pålægges parter sjældent at afgive forklaring, og Hansen kan under alle omstændigheder efter retsplejelovens § 305 påberåbe sig vidnefritagelsesreglen i retsplejelovens § 171, stk. 2, nr. 1. Det har således ikke processuel skadevirkning, såfremt han ikke udtaler sig, og han har ikke pligt til at tale sandt, jf. Den civile retspleje, s. 516. Han kan således ikke pålægges at afgive forklaring i strid med forbuddet mod selvinkriminering i menneskerettighedskonventionens art. 6.

Det skal dog i forbindelse med overvejelserne om at udsætte sagen tages i betragtning, at Hansens mulighed for at varetage sine interesser under sagen begrænses, idet han ikke har samme mulighed for at afgive forklaring som modparten. Da straffesagen har en sammenhæng med den civile sag, kan der endvidere argumenteres for at udsætte sagen, og retten har alene udsat sagen i en kortere periode. Selv om hensynet til sammenhængen med kravene mod Spice A/S og Frokost A/S samt sagens fremme også bør indgå i overvejelserne, forekommer rettens afgørelse således rigtig.

4. Skal parterne have Procesbevillingsnævnets tilladelse til at appellere kendelsen?

Selv om der er tale om en samlet kendelse, indeholder den forskellige afgørelser, der i forhold til kære skal behandles hver for sig.

Den indeholder i hvert fald to former for afgørelse: En afgørelse om stedlig kompetence (spørgsmålet om værneting) og en afgørelse om sagens udsættelse.

Den første afgørelse er en delafgørelse, der efter retsplejelovens § 253 kræver Procesbevillingsnævnets tilladelse til kære, mens den sidste afgørelse er en almindelig processuel afgørelse, der efter retsplejelovens § 389 a kræver Procesbevillingsnævnets tilladelse til kære.

Retten har endvidere taget stilling til bl.a. indsigelsen om voldgift – enten alene som et spørgsmål om indsigelsens præklusion, jf. retsplejelovens § 358, jf. § 351, stk. 4, eller – såfremt indsigelsen ikke prækluderes – også som et spørgsmål om afvisning efter voldgiftslovens § 8, men besvarelsen behøver ikke at behandle disse spørgsmål.

Se i det hele Den civile retspleje, s. 365 f.